

ה ד ר ט ו ק ו ל מ ט י 31

מישיבת ועדת החוקה, קוק ומיפס
שהתקיימה ביום ד', ז' באייר תשי"ג-22.4.53 בטעה 09.10.

- השתתפו:
- ט. אונא - היו"ר
 - ב. אזניה
 - א. אלטמן
 - ע. איכילוב
 - י. בר-יהודה
 - ד. בר-רב-האי
 - ע. סימון
 - ח. רובין
 - י. שפירא
 - ר. שרי

- נעדרו:
- ב. אבניאל
 - י. בדר
 - י. הררי
 - ז. ורהפטיג
 - נ. חת
 - ת. טובי
 - י. כסה
 - י. קליבנוב
 - ב. טשון
 - מ. סנה
 - א. דויטש
 - א. תבורי

מוזמנים: א. ידין - משרד המשפטים.

סדר-היום: חוקי-יסוד: הכנסת.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ט. אונא:

חוקי-יסוד: הכנסת.

סעיף 10.

אני מאיע למחוק את הסעיף.

י. שפירא:

י. בר-יהודה:
אני רוצה להעיר לפרוטוקול מה שהעירותי באופן פרטי ליו"ר הוועדה. אם הצעת חוק אינה קשורה בתאריך דחוף, ואם יו"ר הוועדה המביאה את ההצעה אינה בא לישיבה אחת בלל מחלה, אין צורך להתחיל בדיון בלעדיו. עד עכשיו לא נהגנו כך. אני מצטער שהדבר נעשה לגבי חוק זה באורה בלתי רגילה.

אחר לסעיף 10, הצעתי בוועדת המשנה, ונשארת בה במיעוט, לכתוב יותר מן הכתוב כאן. החל מהסעיף השני צריך החוק להיות חוק יבש. אבל כחוק יסוד הכרחי שלפחות הסעיף הראשון יהיה דקלרטיבי. אין זה מיותר גם מבחינה חינוכית. שנית: לעתים, כשמשהו אינו ברור, רוצים לדעת מה הייתה מחשבת המחוקק. נדמה לי לזה מועיל.

האם הוועדה מחקה מהן בסעיף-קטן (1) של סעיף זה? (היו"ר ט. אונא: דומני שמקו את המלה "בלתי"). אם מוחקים את המלה "בלתי", ברור שאין זה היא בלבד. בכדי שרק היא בלבד תעשה זאת, צריך לכתוב זאת במפורש.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק וולפס
22.4.53
חוקי יסוד: הכנסת .

אין טעם לדון בסעיפים שכבר דנו בהם,
כשהפרוטוקול אינו לפנינו.

הינ"ר ס. אנבא:

להערתו הראשונה יל בר-יהודה: כבר העמדנו את הטעיה הזו על סדר-היום לפני כן, ודחינו את הדיון בו. באותה ישיבה, כשהעמדנו את הטעיה הזו שנית על סדר-היום ובר-יהודה לא הופיע, מבלי שידענו מדוע, לא היה לנו שום טעיה אחר על סדר-היום שיכולנו לדון בו, לכן החלטנו להתחיל בדיון בסעיה זה. איננו אוטר שזה צריך למשט תקדים, אבל אין זה כך כאילו פסחנו על הנוהג ולא התחשבנו בכך ש"ר ועדת המינה צריך היה להביא לפנינו את הצעת החוק.

טעיה 13.

ח. רובין:
אני מתנגד למלים "אלא אם נשללה ממנו זכות זאת בהתאם לחוק". אם אין ספרים זאת, צריך לפחות להגיד על-יסוד מה יכולה להיטל ממנו זכות זאת. הייתי אטר שהחוק יוכל לשלול את הזכות על-פי פסק-דין פלילי או אם מוכרז על אדם שהוא בלתי יפוי בדעתו. אם מישהו יציע להוסיף לזה, אטר למקול זאת.

י. פיירא:
בחוק הדורש רוב קוולפי קציוני לביטול, יש טעם לאמר "אלא אם נשללה ממנו זכות זאת בהתאם לחוק". בחוק שאינו דורש רוב כזה, גם אם לא נאמר זאת, יש יוחק אחר כחוק השולל זכות בחירה מאנשים מסויימים, הוא יחול. בכל זאת, אני חושב כי מוטב לסנות את המקרים בהם אפשר יהיה לשלול את זכות הבחירה. דבר זה אמנם לא ימנע מהכנסת לשלול את זכות הבחירה בעמיד מסוגים בוספים, או לבטל את ילילת זכות זאת מסוגים זכות זו נשללה מהם בחוק. לדעתי צריכה לילת זכות הבחירה לחול על אדם שהוכרז עליו על-ידי בית-משפט מוסמך שאינו יפוי בדעתו; על אנשים היושבים בבתי-סוהר; על אדם שנדון בעד פסע (עבירה שהעונש עליה למעלה משלוש שנות מאסר) ויש עטה קלון. בעד זה צריך לשלול גם את זכות הבחירה הפטיבית.

י. בר-יהודה:
בשורה של מדינות בעולם ישנו בקודקס שלילי כאחד העונשים - שלילת זכויות האזרח. עונש זה קיור בדרך כלל בבגידה. חברים בוועדת המסנה העירו כל דבר כזה יכול או צריך להיות גם אצלנו. יצאנו מהנחה כי אין זה רצוי לסנות חוק יסוד מפעם לפעם וניסחנו את הטעיה באופן שלא יצריך שינוי החוק. יכולנו בעצם לנסח זאת כך: "אלא אם נשללו ממנו זכויות אזרח בהתאם לחוק", לולא הבעיה של הבלתי-יפויים בדעתם, מהם אין יוללים זכויות אזרח.

ד. בר-רב-האי:
הסעיפים האלה אינם באים במקום חוקת בחירות. בחוק זה צריכים להיות העקרונות היסודיים ביותר. הם אין כותבים שום דבר בענין זה, זה יפול להתקבל כאילו לכל אחר יש זכות לבחור, ללא יוצא מן הכלל. כיון שראינו אפשרות שיבוא חוק אחר וישלול זכות הבחירה מסוגים מסויימים, הוספנו את הפסוק הזה אשר לאלה שאינם יפויים בדעתם, בבחירות הקודמות היה לנו פתרון פשוט: אלה שנמצאו במוסדות לחולי-רוח נחסנו לבלתי יפויים בדעתם.

ע. איכילוב:
אני מתנגד לשלילת זכות בחירה מאסירים. אני בעד השארת הסיפא בסעיה זה, מנימוקים אחרים, ואני מציע להאיר את הנוסח המוצע על-ידי וועדת המסנה.

האם מותר להכריז במקומות מסויימים עוצר ביום הבחירות? ד. בר-רב-האי: דבר זה היה כתוב בפעם הקודמת בחוק (הבחירות).

ועדת החוקה, חוק יסודי
22.4.53
חוקי היסוד : הכנסת.

ר.ל.

ב. מזניה :

אני בעד הנוסח שהוצע על-ידי ועדת המזנה.
הצעתו של חבר הכנסת הפירא הוכיחה לי כי
אין פה מקום לקבוע קטלוג של המקרים בהם נשללת זכות הבחירה. גם
המוסג "קלון" אינו ייחודי בחוק הפלילי שלנו, ולא נטיל על ועדת
הבחירות לקבוע תוכן של עבירות. הוא הדין לגבי אסירים. אני מתנגד
לשלילה כללית של זכות הבחירה במקרה של אסירים. אפשר לא לקיים בחירות
כשלא ניתן מבחינה טכנית לקיים בבתי-סוהר, אבל אין ללול את
הזכות הזאת באופן עקרוני.
אם לא נאפשר את שלילת זכות הבחירה בחוק
זה, ואם נלול את הזכות הזאת בחוק אחר, תעורר שאלה.

י. הפירא :

האם העובדה שלא תהיה בחוק זה כל קולפי קצציה
בענין שלילת זכות הבחירה, תוכל ללול את
תקפו של חוק שאוחר יותר, אם מבחינת האפשרות לשנות את החוק יהיה מסקלם
של חוקי היסוד כמסקלם של כל החוקים האחרים?

א. ידיו :

מבחינה פורמלית לא יהיה דינו של חוק יסוד
יונה של חוקים אחרים, שאפשר לינותם על-ידי
"לקט פוסטריו". אף על פי כן, אם אין מכניסים בחוק זה את האפשרות הזאת,
אני חושב שאין יהיה לכתוב בחוק הבא אח"כ "על אף האסור בחוק הכנסת",
על שנת לענות על שאלה המתעוררת בקשר עם שינוי זה. לכן אני מצטרף
למציעים להשאיר את הנוסח כפי שהוצע. גם אינני מציע לכתוב בטקסט זאת
"זכות אזרח", כי עדין אין אנחנו יודעים מה זה.

אשר לבלתי יפויים. לפי חוק הבחירות הקיים,
אלה הנמצאים במוסדות לחולי רוח, אם כי יש להם זכות בחירה, לא יוכלו
לבצע זאת. אינני חושב שיש ערך ללול באופן חוקי את הזכות הזאת.

אשר לאסירים, אף אני מתנגד לשלילה כללית.
לדעתי, אפילו עבירה שיש עמה קלון אינה סיבה לשלילת זכות זאת באופן
אוטומטי. שלילת זכות בחירה צריכה להיות עונש שבית-מספט מטיל באופן
קונקרטי.
אני חושך בהצעה להשאיר את הנוסח כפי שהוצע
על-ידי ועדת המזנה.

ג. מרי :

כתוב פה "סערב שנת הבחירות". אם הבחירות
תקיימה בנובמבר או בדצמבר, ואם יקבע
כי שנת הבחירות מתחילה בינואר, פל אלה שמלאו להם 18 מינואר ועד
תאריך הבחירות יהיו מטוללי זכות בחירה. האם אין זה יותר הגיוני לקבוע
יני טועדים, ה-1 בינואר וה-1 ביולי? זה יקטין את העוול הנעשה לולק
לא-מכוסל של אזרחים.

ד. בר-רב-האי :

באנגליה, למשל, יש תאריך מסויים של הכנת
הרשימה בכל שנה. מתאריך זה נסגרת הרשימה,
וזוהי רשימת הבחורים לכל בחירות המתקיימות במסך השנה. סידור דומה קיים
בצרפת.

היו"ר ס. אונא :

הצעות הפירוט של המקרים בהם נשללת זכות
הבחירה אינן נראות לי. שלילת הזכות הזאת
במקרה של פסע צריכה להיות במסגרת של שלילת זכויות אזרח, ולא כדבר נפרד.
אני בדעה שדאי להכניס את שלילת זכות הבחירה במקרה של אדם שאינו יפוי
בדעתו, אבל הנוסח המוצע על-ידי ועדת המזנה אינו מוציא את האפשרות הזאת.
ההצעה ביחס לשלילת הזכות הזאת מן היושבים בבית-הסוהר אינה נראית לי.
הנוסח המוצע נראה לי מתקבל על הדעת.

אני בעד העלאת גיל זכות הבחירה. הייתי מסתפק
במתן זכות זו לבני עיריים או מעלה.

ועדת הוראה, חוק נוסף
22.4.53
חוקי היסוד: הכנסת.

ר.ל.

ג. הפירוש:

יש ליקודי אחד בהצעת: י"ל לבן ביום חוקת
בחירות, ואם י"ל בה ילילת זכות בחירה
סטובים סטובים, ואם לא נכתוב זאת בחוק זה, אפשר יהיה למסר כי החוק
הזה יותר מנוחך ומטל את מה יבנתך בחוק הקודם.

ביחס לגיל, אני בעד גיל 18. הנימוק שהביא
אוחזו לקבוע את הגיל הזה בזמנו, לא ביחמה, אלא אדם נקרא בגיל זה להקדיש
שבתיים לשירות המדינה, י"ל להעניק לו את הזכות הזאת. אבל אם יישאר
הנוסח הנוכחי, יישאר הרבה היילית בקטרקטיבים, יזכות זו תיטלל שחן.
לכן אני מציע לתקן את הנוסח ולקבוע כי כל מי יצטרך להיטעם בחירות
האבא - תהיה לו זכות בחירה. לא יתקן היילית הנמצאים יותר כל הזמן,
המטלים את מותם המפקידים, לא יקבלו את חוקן הזכויות.

י. בר-יהודה:

אני מציע לדחות את ההצעה בענין זה עד
לישיבה הבאה, על מנת שיוכל לעיין בנוסח
חוק שירות טובה. יתכן שאפסיד יהיה להתאים את היום הקובע.

הוחלט:

לקבל את הצעת י. בר-יהודה לדחות את
ההחלטה בענין המשרתים שירות טובה עד
לישיבה הבאה. מלבד בנקודה זו - לקבל
את הנוסח הנוכחי על-ידי ועדת המסנה ללא
שינוי.

סעיף 14.

י. בר-יהודה:

בקריאה השניה מציע שהגיל בו תהיה זכות
להיבחר יהיה אותו גיל שבו תהיה זכות לבחור,
כי המטריות היא שווה. איבוי רוצה להתעכב על כך עכשיו, היות וזו קריאה
ראשונה.

ס. אונג:

אני מציע בקריאה שניה להעלות את הגיל, כי
השירות הגיל מטלטל את המטריות המיוחדת
המטלת על הצבואר.

הוחלט:

להיאיר את הסעיף כפי שהוצע על-ידי ועדת המסנה.

סעיף 15.

הי"ר ס. אונג:

טובה י"ל הכותרת אינו ברור לי.

י. הפירוש:

במקום "לא יהיו טועמים" אני מציע לכתוב
"לא ייבחרו לבנסת".

אני מציע להוסיף קטגוריה נוספת: עו גדי
המדינה, פרט לסורים. לפי החוק הקיים נפטק עבודתו י"ל עובד המדינה לפני
בחירות, ואם אינו נבחר, ההפסקה נפטק אחרי הבחירות, ואם הוא נבחר,
ההפסקה נמסכת כל זמן היותו חבר הכנסת. כלומר, במקרה שיעובד שנבחר חדל
להיות חבר הכנסת, הוא חוזר לעבודה. הרעיון שבדבר היה שאי-אפשר לתאם
את שני התפקידים. בזמן לי לעיין בחוקי כמה ארצות בשאלה זו, ובאותן
הארצות - אנגליה, צרפת ואה"ב - עובד המדינה אינו יכול כלל להיבחר.
יתר-על-כן, חבר פרלמנט שקיבל מידה בזמן היותו חבר הפרלמנט, מטוב באופן
אוטומטי את מקום ישיבתו בפרלמנט. הנימוק לכך היה מחילה שמה אינו יכול
להיות פקיד במקום אחד וליבת בפרלמנט במקום שני. אולם במאות השנים
האחרונות הגיעו למסקנה נחרת: לא יתכן - אדם התלוי במטלה ישב בפרלמנט,
מפני שצריך תפקידו בפרלמנט הוא ביקורת על המטלה. הרעיון הזה, לדעתי,

דל.

ועדת החוקה, חוק ומספט
22.4.53
חוקי היסוד - הכנסת.

י. ספירא:

הגיוני וכריא. אדם שחלל לשרת במסעלה באופן זמני, וידוע כי אח"כ יחזור לשרת בה, לא יהיה פחות תלוי במסעלה מאדם הממשיך לשרת במסעלה. אינני יודע מדוע דרושה לנו הפיקציה הזאת. (י. בר-יהודה: לא נאמר שעם גמר שירותו בכנסת הוא יחזור לשירות המדינה). זה נאמר. וברור כי אדם כזה אינו האדם המתאים לבקר את המסעלה. זה צריך להיות העיקרון. יתכן שצריך להוציא מכלל זה עובדי הרכבת וכו'.

י. בר-יהודה:

קבענו את סלוטת התפקידים הטכניים כאן מפני שאמרנו כי לגבי כל אחד מהם תפקידו אינו יכול להתקשר עם פעילות פוליטית. איש לא יאמר זאת לגבי עובדי המדינה. וכל זמן שאין אומרים כי אסור לעובדי המדינה להשתתף במאבק הפוליטי, אי-אפשר להסיק את המסקנה שאסור להם להיות פועלים בבחירות. (י. ספירא: ישנה הצעת חוק האוסרת על חלק מעובדי המדינה להשתתף במאבק הפוליטי. אותו חלק, לא יתכן שיוכל להיבחר לכנסת). בזאת כבר תיקנת משהו. אני עדיין מקווה שבנקודה זו אייצג את עמדת ההסתדרות.

כשקבענו כי תהיה אפשרות לעובד שבבחר לחזור לעבודתו בגמר שירותו בפרלמנט, עשינו זאת על סנת להבטיח את חזרתו לעבודה, איך שלא יתנהג בסעת חברותו בכנסת. אפשר לבדוק את הנקודה הזאת, ולסחוק זאת אם יוכח כי הדבר פוגע בעצמאותו בזמן היותו חבר הכנסת.

ברור כי הכותרת אינה מתאימה.

לא רצינו לכתוב לבני הסדרות העליונות במדינה "אינו זכאי לבחור", מפני שבזמני שירות אלה, בעצם, זכאים לבחור, אלא שלטם כך עליהם לחזור להיות נושאי משרות אלה.

ד. בר-רב-האי:

ישנה קטגוריה של אנשים שאי התאמתם לתפקיד של חבר כנסת מתחילה עם הסועמדות; ישנה קטגוריה של אנשים, שאי התאמתם לתפקיד של חבר הכנסת מתחילה עם ההבחירות. לגבי סלוטה הטכניים כאן אמרנו שאלה אינם יכולים להיות מפילו פועמים. לגבי עובדי המדינה אמרנו שאי-התאמה מתחילה אחרי ההבחירות. במדינתנו עובדי המדינה אינם קטגוריה כה מגובשת, ואי-אפשר לאמר כי על-ידי כך שאדם הוא עובד המדינה, הוא בחר את דרכו בחיים. גם לא נוכל לתאר לנו שלילת זכות הבחירה הפסיבית מהמוני עובדי המדינה. ההגיון האומר כי אין טעם לסלול זכות זאת מסורים, חל לגבי אלפי עובדי המדינה, שהנדסים, עובדי רכבת וכו'.

בזמנו טענתי כי החזרתו לעבודה של עובד מדינה שגמר את שירותו בכנסת, אינה ענין לחוקת הבחירות. חזקה על ההסתדרות שתדאג לכך.

ר. טרי:

אני סולל את הצעת חבר הכנסת ספירא, מפני שאני סולל את ההצעה לסגור את הדלת לכנסת בפני עובדי המדינה, שמספרם הולך וגדל במדינתנו כבכל מדינה מודרנית.

היו"ר מ. אונא:

אני תומך בעמדתו של חבר הכנסת ספירא בענין זה. אין זו סאלה פורטלית, אלא ביטוי לסדרי החיים הדמוקרטיים שלנו. עלינו לסקול לא אם שלילה כזאת חלה על מספר יותר גדול או יותר קטן של בעלי זכות בחירה, כי אם האם על-ידי כך שאנשים אלה יטבו בכנסת, לא געסה פלסטר את עבודתה של הכנסת. צריך למצוא לכך את הנוסח המתאים. אולי צריך לכתוב: אלה אשר לפי החוק מוגבלים בפעילותם הפוליטית.

ע. איכילוב:

פקיד היודע כי הוא עלול להיות מועמד בבחירות לכנסת, יתנהג בהתאם לכך, בדיוק כמו שמועמד בבחירות לכנסת היודע שיצטרך לחזור אח"כ לעבודתו, אינו סוכח זאת בחייתו חבר הכנסת. כולנו יודעים כי כל הרשימות אינן מובלות מחוסר

ר.ל.

ע. איכילוב:

מועמדיט בשעת הבחירות. לכן אני חושך בהצעתו של חבר הכנסת ספירא.

א. ידין:
אני מפנה את תשומת לבכם לפע"ף 38. פע"ף 15 מייחד את הדיבור על אלה סדרטט אינם יכולים להיות מועמדיט. כל זמן שהם מפלגים תפקידיט מסויימים. פע"ף 38 דן על אלה שיכולים להיות מועמדיט לכנסת, אבל במקרה של היבחרת אינם יכולים להיות באותו זמן פקידים ולקבל מסכורת. אפשר לפתור את השאלה הזאת בסעיף הכיווניט: או על-ידי זה שמומרים מסוג מסוייט של אנשים אינו יכול להיות להיבחר, או על-ידי זה שמומרים כי אם הוא נבחר, אינו יכול להמשיך בתפקידו.

אשר לעובדי המדינה, אילו היתה לנו הגדרה של אלה שאינם יכולים להשתתף בפעילות הפוליטית, אפשר היה להוסיף אותם לפע"ף 15. אבל כיון שעדין אין ברור מה יהיה בחוק עובדי המדינה, אולי מוטב לעזוב את הבקודה הזאת כרגע, ולפתור אותה בחוק עובדי המדינה.

הנוולט: לקבל את הנוסח המוצע על-ידי ועדת המסנה ללא שינוי.
לשנות את הכותרת של הפע"ף.

פע"ף 16.

י. בר-יהודה:
אני מבקש מחברי הוועדה לא לדון עכשיו על המסרה שהכנסת התפזרה, אלא להסאיר את הדיון הזה לאותו פע"ף בו ידובר איך יכולה הכנסת להתפזר.

פע"פיים-קטנים (א) ו-(ב) הם אותו חלק מחוקת הבחירות הכללית, שראינו אותו בדבר קבוע, שאפשר להכניסו לחוק יסוד. הרעיון המנחה בפע"ף זה הוא שיהיה יום קבוע לבחירות, וסלא יהיה פיסה צריך לקבוע את היום הזה.

ב. אזניה:
בפע"ף-קטן (ב) אני מציע לכתוב "לא יאוחר מאשר שבוע ה-14". מדוע עלינו להניח מראש כי יהיה צורך בתקופה כה ארוכה? אולי עד אז נגיע לטכניקה שתאפשר סידור הבחירות בזמן יותר קצר?

ע. איכילוב:
אי אפשר להגיד "בשבוע הרביעי לפני השבוע". צריך להגיד: "ארבעה שבועות לפני השבוע". (א. ידין: אני מוכן לבדוק זאת.)

אני בעד קביעת הזמן באופן ברור: 14 שבועות. חשיבות של תאריך קבוע עולה על החשיבות של צמצום בזמן.

צריך להבטיח כי במקרה שהכנסת מתפזרת שבוע לפני תום כהונתה, לא יהיה צורך לחכות 14 שבועות.

י. ספירא:
ענין ההתפזרות מביא אותנו לתפיסה סלא ידענו אותה. סיום קיומה המדינה לא היתה אף לרגע בלי כנסת.

י. בר-יהודה:
רציפות הכנסת הובטחה בחוק זה.

רל.

ועדת החוקה, חוק וטסט
22.4.53
חוקי היסוד: הכנסת.

היו"ר ס. אונא:
הרעיון המרכזי בהצעתו של חבר הכנסת אזניה נראה לי
בכונן. אלא שאפשר לנסות להעביר את הבחירות בתקופה
כה קצרה, שהבחירות, למעשה, לא תהיינה בחירות. אם אוסרים "לא יאוחר", צריך
לכתוב גם "ולא לפני ששה שבועות".

י. ספירא:
אם אוסרים "לא יאוחר מ-", צריך למסור לטיסה לקבוע
את היום המדויק. בנוסף המוצע היום המדויק נקבע
לפי החוק. אם אפשר יהיה לסדר את הבחירות במסך ששה שבועות, יציעו תיקון
לחוק.

ד. בר-רב-האי:
הסעיף הזה לא בא לקבוע את יום הבחירות אלא להציב
סעיף למטסלה: לא יאוחר מתאריך מסויים מיום התפטרותה
של הכנסת יט לקיים את הבחירות. לכן נראית לי הצעתו של חבר הכנסת אזניה.
אינני מבין כלל את הפחד שמה המטסלה תקבע כי התאריך הנוח בסבילה הוא בסבוע
ה-18 ולא בסבוע ה-14. המפתח לפתרון הבעיה הזאת הוא בוסיסת בוחרים קבועה.

ב. אזניה:
בנקודה זו יסנו דבר אנטי-חינוכי לגבי עצמנו.
המטסלה והרוב בכנסת יכולים לבקש הארכת התקופה
הזאת. אבל כשכתוב מאכטימוס, מתי הכנסת תזדרז לעשות מזה מינימום? ויט
בכך נזק גדול. טוענים: מי יקבע את יום הבחירות. אני מוכן להגיד: ועדת
בכנסת של הכנסת היוצאת.

י. בר-יהודה:
כל זמן שאין לוח זמנים קבוע, אני בעד זה שלא קל
יהיה להקטין את התקופה הזאת, ואם אפשר יהיה להקטינה,
הרי לא ניסינה סגורה של וועדה, אלא בכנסת.

א. יריד:
הבעיה אינה רק לגבי סעיף-קטן (ב). אם דוצים לתת
בטיחות מסויימת, זה חל גם על סעיף-קטן (א).

י. ספירא:
אני מחכים לקביעת מינימום ומאכטימוס, עם מסידת
האפשרות לוועדת הכנסת לקבוע את יום הבחירות המדויק.
אך אני חושב שמוטב להשאיר את הנוסח כפי שהוצע.

הוחלט: לקבל את הנוסח כפי שהוצע על-ידי ועדת המטסנה.

סעיף 17.

ד. בר-רב-האי:
הנוסח הזה אינו מונע את האפשרות שזה יהיה חול-המועד
פסח או חול-המועד טובות, ואין זה רצוי.

י. בר-יהודה:
עלינו להחליט אם ימים אלה הם חול או מועד.

ע. סימון:
החקלאות אינה מובלת כל כך הרבה חגים.

ב. אזניה:
אני מציע למחוק את הסעיף הזה ולהשאיר את הפרטים
האלה לחוק הבחירות.

הוחלט: לקבל את הנוסח כפי שהוצע על-ידי ועדת המטסנה.

סעיף 18.

הוחלט: לקבל את הנוסח כפי שהוצע על-ידי ועדת המטסנה.

ר.ל.

מע"ף 19.

ע. סלמון:

מדוע דרושים שלוש שבועות, ומדוע היא צריכה להתכנס דוקא במקום שהתכנה הכנסת היוצאת?

י. בר-יהודה:

כשהכל בסדר, אין צורך לקבוע זאת. הדברים כתובים לגבי מקריה שמי שצריך לכנס את הכנסת אינו מכנס אותה, ואז חברי הכנסת צריכים לבוא מרצונם ומעצמם.

כגילח שיזדרזו לפרטם את התוצאות ולכנס את הכנסת. אפשר יהיה לעשות זאת שבועיים אחרי הבחירות, ואז הכנסת היוצאת עדין לא גידה את כבודתה.

י. ספירא:

צריך להוסיף במע"ף-קטן (א): אך לא לפני תום כהונתה הסדירה של הכנסת היוצאת.

ע. איכילוב:

אני מציע לכתוב נוסח חיובי במקום הנוסח השלילי: הכנסת תתכנס ימי ביום החול הראשון אחרי תום סועד כהונתה של הכנסת היוצאת.

י. בר-יהודה:

אני מציע לחלק את הסעיף לשלושה מעיפים קטנים: מע"ף-קטן (א) יהיה מע"ף-קטן (ב), ויווסף מע"ף-קטן (א) האוסר: היו הבחירות בחירות רגילות, תתכנס הכנסת בתום תקופת הכנונה הרגילה של הכנסת היוצאת.

הוחלט: 1. לקבל את הצעת י. בר-יהודה לחלק את הסעיף לשלושה מעיפים-קטנים.

2. לכתוב במקום "היום הסני לטבוע השלילי" - "ביום ה-11".

3. לקבל את הצעת י. ספירא לכתוב כי הכנסת תכונס תוך עשרה ימים, אך לא לפני תום כהונתה של הכנסת היוצאת.

מע"ף 20.

הוחלט: לקבל את הסעיף כפי שהוצע על-ידי ועדת הסניבה.

מע"ף 21.

י. בר-יהודה:

כאן פתחו על דבר שדיברנו עליו בוועדת הסניבה, ונדמה לי שגם זיכסנו אותו. במע"ף 21 (ב) נאמר שחבר הכנסת יצהיר את הצהרת האסונות. מה במקרה שלא יצהיר? אמרנו: לפני שהוא מוסר את הצהרתו לא יסתמך בהצבעה. אי-אפשר לאמר כי לא יתנו לו להיכנס לאולם, כיון שהוא חבר הכנסת. השאלה היא אם לסלול ממנו במקרה כזה את זכות הבאות וההצבעה, או רק את זכות ההצבעה. אינני מציע לסלול את הזכות לבאות, כי בזאת, בעצם, סוללים את חברותו בכנסת.

י. ספירא:

אני מציע שחבר הכנסת שאינו מוסר את הצהרתו לא יוכל לבאות, להצביע, ליהנות מחסינות ולקבל מסכורת.

י. בר-יהודה:

חבר הכנסת נהנה מחסינות מן הרגע שפורסם כי הוא חבר הכנסת. כך אוסר החוק. אינני מציע לטנות זאת. (י. ספירא: אני מקבל זאת.) אני מסכים כי חבר הכנסת שאינו מוסר הצהרת האסונות לא יקבל מסכורת.

רל.

ע. איכילוב:

לא כתוב כאן שהיו"ר צריך לקרוא לו להצהיר את הצהרת האטומים בישיבה הראשונה שבה הוא מסתמך.

ב. אזניה:

צריך להוסיף שזה ייעשה בישיבת הכנסת.

א. ידיון:

אני מציע להסאיר את הסעיף כפי שהוא. יו"ר הכנסת בדרך כלל עושה את הדברים שעליו לעשות כדי להפעיל את החוק. הייתי מקבל רק את התיקון האומר שהוא צריך להצהיר זאת בישיבת הכנסת.

חבר הכנסת נבחר עם פירוטם תוצאות הבחירות, וטאומו רגע הוא חבר הכנסת לכל הזכויות והחובות. לדעתי אין להצהרת האטומים טום חשיבות סטריאלית. אם חבר הכנסת אינו רוצה למסור את ההצהרה, י זה רק לא יפה. אך הוא חייב לעשות את מה שכתוב בהצהרה גם אם אינו רוצה למסור את ההצהרה.

ד. בר-רב-האי:

אני מציע שחבר הכנסת לא יסתמך בדיוני הכנסת ובהצבעות לפני מתן ההצהרה.

הוחלט:

1. לקבל את ההצעה לכתוב "יצהיר בישיבה".
2. לקבל את הצעת י. ספירא לנסח את סעיף-קטן (ב) כך: "חבר הכנסת שלא נוכח בישיבת הפתיחה או שהיה לחבר הכנסת לאחר מכן, יקרא יו"ר הישיבה הראשונה אשר בה הוא מסתמך באזניו את נוסח ההצהרה, והוא יקום ויצהיר".
3. לקבל את הצעת י. ספירא להוסיף סעיף-קטן (ג) האומר: "חבר כנסת לא יסתמך בעבודת הכנסת, בדיוניה ובהצבעותיה כל עוד לא הצהיר את הצהרת האטומים".

סעיף 22.

ג. טרי:

טדוע לא כתוב "ירושלים".

ז. בר-יהודה:

בפרק הראשון צריך לכתוב איזו עיר היא הבירה, ואז כסמגיעים לסעיף זה כבר אין חשק כי הכוונה לירושלים.

ג. טרי:

אם הפרק הטני לא יובא בנפרד מהפרק הראשון, אני מוכן להסתפק בזה. בכל זאת אני מציע לכתוב "ירושלים".

י. ספירא:

אני מציע לכתוב כך: "ירושלים היא מקום מושבה של הכנסת".

ג. טרי:

אני מציע לכתוב כך: "מקום מושבה של הכנסת היא ירושלים".

ז. בר-יהודה:

לדעתי אין מסיגים את מה שאתם רוצים להסיג אם אין אומרים כי זוהי עיר הבירה.

ד. בר-רב-האי:

אני מציע להסתפק בסעיף זה במספט: "מקום מושבה של הכנסת היא ירושלים", את האפשרות הסיוחדת יט להעביר

לסעיף אחר.

י. ספירא:

אין צורך לכתוב "בטעת הצורך".

ז. בר-יהודה:

הצעתי שאפשר יהיה לקיים את ישיבות הכנסת לפעמים גם מחוץ לירושלים, אבל חברים התנגדו ואסרו טיט לאפשר זאת

רק בטעת הצורך.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
22.4.53
חוקי היסוד: הכנות.

י. שפירא:
אני מבין בין סליאת הכנות וועדה של הכנסת. וועדה
יכולה לסבת במקום טוב לחבריה. אני בעד זה שסליאת
הכנות טוב רק בירוסליט, חוק מבטקה של טעת חירות. אין זה אומר שאריך לכתוב
זאת בחוק. הייתי ממיר זאת ליו"ר והמגניט.

הוחלט: למחוק את הסלים "בטעת הצורך" ולכתוב במקום זאת:
"אולם יו"ר הכנות והגניט רשאים לכנס ---".

י. שפירא:
בסוף החוק יש מעיף המבטל חוקים סובייטים. ישנו חוק
היסטוריים, ולא הייתי רוצה שיהיה כתוב עליהם "בטלים".
רצוי יותר לאמר "ייפסק תקפם".

היטיבה נועלה בטעה 12.15.